

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Poenitentionarius

Johannes <de Garlandia>

[Köln], [12. März 1492]

Circa istum textū dubitat: Primo vtrum vnus confessor possit mutare penitētiam ab alio iniunctam [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293377)

Circa istum
textū dubitat

Primo verum vnus confessor possit mutare penitē
tiam ab alio iniunctam

Secundo quid debet fieri de surdis et mutis. et quō
debent confiteri

Tercio si sacerdos ante cōfessionem sciret peccatū
aliqđ. verum debeat sibi dicere in p̄fessione

Quarto que sit pena sacerdotis reuelātis peccata
sibi in p̄fessione dictra

Quinto si p̄fitens daret p̄fessori licentiā reuelandī
verum posset peccata reuelare

Sexto si confessor cogereetur reuelare peccata: vtrū
possit ea reuelare

Ad primū r̄ndetur. q̄ si p̄fessor velit mutare penitentiā debet q̄ruoz ad
uertere. Primū est q̄ discrete mutet illam. id ē q̄ nō imponat leuiozē s̄ po
rius grauiorē nisi ex certis et legitimis causis. Scđm est q̄ fiat p̄pter ras
tionabile et necessariā causam. Tercū est. q̄ hoc faciat respectu suoz sub
diroz. Quartū est q̄ talis penitētia nō sit iniuncta p̄ casu p̄rinente ad su
periozē. Ad scđm r̄ndetur. q̄ surdi et muti debent signis induci ad p̄fessio
nem et ad detestationē peccatoz. et si notabilr̄ percipitur eoz deuotio et vo
luntas p̄fitendi si possent. iudicandū est de illis sicut de p̄fessis. hec Ray
mūdus. Ad terciū r̄nr q̄ sic. qz illud qđ p̄fessor p̄us scit. hoc scit vt
hō. sed qđ p̄ p̄fessionē scit. hoc nō scit vt homo sed vt deus. Et p̄pter hoc
publici p̄tōzes (quoz p̄cā non sunt solū nora sacerdoti sed etiā alijs) de
nentur p̄fiteri illa p̄cā publica. Ad q̄rtum r̄ndetur. q̄ triplex ē pena sa
cerdotis reuelātis peccata sibi in p̄fessione dictra. Prima ē. qz peccat mor
taliter si p̄bis vel signis illa reuelauerit. vt p̄ extra de penitentiā et remis
sione. Scđa est. qz debet deponi ab officio sacerdotali. Tercia est. qz p̄ ro
tam vitā suam p̄c̄tinetur. vel in artū monasteriū ad pagendū p̄petuam
penitentiā intrudat. Cū ait Gregoz: Caueat sibi ante omnia sacerdos
nē de his que sibi p̄fiterentur peccatis alicui reuelat. nō p̄p̄nquis. nō extra
neis. nec qđ ablit p̄ aliquo scandalo. nā si hoc fecerit deponat. et omibz die
bus vite sue p̄c̄tinando pergat. Ad q̄ntum r̄ndetur. q̄ si p̄fitens det
p̄fessori licentiā reuelandī. si tūc reuelat nō frangit sigillū p̄fessionis. tutū
est tamē ne p̄fessor reuelat nisi magne vtilitates possent inde sequi. et hoc
duabz de causis. Prima est. p̄pter reuerentiā sacramenti. Scđa est ne con
fitemus postea dicat illum p̄fessorem reuelasse peccata sibi in p̄fessione deā
Ad q̄ntum r̄ndetur. q̄ si cōfessor cogitur p̄ obediētiā vel iuramentū
vel penam. et scit tale crimen de tali cui⁹ confessor fuit. tūc confessor si non
potest p̄ aliam viā euadere potest licite iurare q̄ nescit illud crimen de il
lo. q̄uis tñ sciat. nec in hoc est piurus. qz iuramentū non cogit ip̄m ad di
cendū aliquid qđ quod ipse scit vt hō. sed quod ipse scit ex p̄fessione nō scit
vt homo sed vt deus. cuius p̄ tunc fuit vicarius. Cū dicit Augustinus

Nihil minus scio q̄ quod in p̄fessione scio.

1. p̄mo s̄ p̄fessor p̄tōz qualiter s̄ fidē catholicā

In primis credat contritus quomodo credat

^{s^c pccōz pccē cū corde pccat cū ore}
Si credat sane corde fateatur z ore
^{postea pscrutent pccōz crimina sollerter}
Post hec rimentur peccantis vulnera caute
^{peccatū s^c pccōz}

Contra naturam culpam non exprimat vllam
^{s^c pccō s^c hō .i. interroget}

Ne super enormi (simplex si conueniatur
^{s^c pccō cogit ad faciendū inducat}

De quo nil sciuit) ad agendum sic moueatur
^{.i. pccō illi pccī culpabilē sapiente}

Uxor adulterij rea confessoze perito
^{agat pñiam iniunctā viro suo}

Sic luat admilla. nesit suspecta marito

In ista parte auctor ostendit quō confessor debet inquirere de peccatis
Et diuidit. nam pmo ostendit qd confessor debet inquirere. Secūdo ostēdit quid nō debet inquirere. Tercio ostendit quō adultera debet confiteri
Quid ergo pmo sic. q in pncipio pffessionis ante omnia pffessor debet inquirere de fide pffitentis. qz fides est fundamentū omniū virtutū. Dem debet q̄rere de singulis pccis. sed non debet q̄rere de peccatis ptra naturam. ne pccōz postea moueat ad agendū talia peccata ptra naturā que tñ prius nesciuit. Quid vltterius. qz vxor adultera debet pffiteri sapiēti confessori. z talis debet sibi penitētia iniūgi q non habeat suspecta a marito suo. ne inter virum z vxorem rixē z lurgia generent

Primo quid sit fides
Secūdo quare pmo querendū sit de fide
Tercio que requiruntur ad pfectionem fidei
Quarto quid opatur fides in homine
Quinto in quibus peccatis non debet fieri multiplex inquisitio
Sexto quid sit adulterium

¶ Ad primū dubium rñdetur. q p̄m Ap̄tolū fides sic describitur. Fides est substantia rez sperandaz argumento nō apparentiū. Sñ fides est substantia. .i. fundamentū p̄mi habitus virtutū. z est rerum sperandaz quia fides ppter assensum facit in nobis subsistere res speratas. z est argumentū quod nō probat de nō apparentibz q sic sint. Et dicit (non apparentiū) quia fides nostra manifestat illa q̄ per se non apparent. Unde etiā magister sententiay dicit. qz fides est p̄tus qua credunt que nō videntur
Ad sc̄m rñdetur. qz ideo in pffessione primo q̄rendum est de fide. quia fides est fundamentū omniū altaz p̄rutum. quod multip̄r patet. Primo nam qui vult p̄templari sine fide similis est illi qui vult videre solem sine oculis. Secūdo quia qui predicat sine fide sermonē fidelem nō loquitur. et cōparatur plumbo deaurato. Tercio quia qui opatur sine fide est similis illi qui struit pulchra edificia sup arenam. quia fundamentū nō ponit

Fides